

[Mladen Divković]

profine Hrvatska

Prošlost ima budućnost

Građevno fizikalni zahtjevi, kao što su toplinska i zvučna izolacija, brtvljenje te mogućnost fine ventilacije, kod profila TROCAL, Kömmerling i KBE su neupitni i dodatno doprinose očuvanju objekta na kojem su ugrađeni, što je neobično važno kod građevina od kulturno-povijesnog značaja

Udjel PVC prozora u saniranju starih građevina, među kojima i zaštićenih spomenika od povjesne i arhitektonske važnosti, u stalnom je porastu i plastična stolarija odavno je postala vodeći materijal u ovom području primjene. Nije li to svojevrsna kontradikcija? Samo na prvi pogled. Zaštićeni objekti su građevine posebne arhitektonske ili povjesne vrijednosti, bilo iz aspekta dizajna, majstorstva i duha vremena reprezentiranog u gradnji, bilo da ilustriraju kulturno-povijesni, politički, vojni ili neki drugi povijesni aspekt. U svakom slučaju, prilikom uvrštavanja na taj popis, starost igra jednu od odlučujućih uloga. Općenito, tek nekih dva posto objekata ispunjava uvjete za uvrštavanje na popis zaštićenih.

PERFEKCIJA KAO UVJET

Ono što je kod proizvodnje i dizajniranja prozora u novogradnji razumljivo samo po sebi, kod saniranja starih zgrada još više dobija na važnosti: perfekcija je osnovni uvjet. Ali, to u ovom slučaju nije dovoljno. Načelno bi se institucije zadužene za spomenike, a zatim arhitekti, investitori, vlasnici zgrada i proizvođači prozora, morali međusobno savjetovati i donijeti vrijednosni sud o značenju objekta koji se sanira i načinu saniranja. Pri tome kulturno-povijesno značenje i namjena objekta igra

ju značajnu ulogu, ali se ne mogu zanemariti ni ekološki i ekonomski kriteriji. Naravno da kod sanacije srednjovjekovnog dvorca, gotske katedrale ili samostana upotreba PVC prozora ne dolazi u obzir, ali u većini drugih slučajeva upravo su oni najbolji izbor.

TEHNOLOŠKI NAPREDAK

Kad se stare građevine trebaju pripremiti za suvremeno korištenje, upotreba suvremenih materijala je

neizbježna. I dok ni najveći čistunci i borci protiv upotrebe 'umjetnih' materijala ne predlažu da se, recimo, takvi objekti i dalje griju pećima na loženje, da se umjesto vodovoda koriste bunari, a umjesto električnog osvjetljenja svijeće ili, pak, da se prilikom sanacije izrađuju drvene umjesto betonskih deka, kada stvar dođe do prozora, povici o neprimjerenosti postaju glasniji.

Uglavnom s jako klimavim argumentima. To je dobrim dijelom po-

Profili novih generacija tvrtki u sastavu Grupacije profine udovoljavaju svim uvjetima u većini slučajeva kad je sanacija starih zgrada u pitanju

sljedica negativnog imidža PVC prozora iz nekih prošlih vremena, pri čemu se ne uzima u obzir tehnološki napredak koji se događao u međuvremenu.

BRIŽAN IZBOR MATERIJALA

Danas se PVC prozori uglavnom mogu 100 posto reciklirati (što kod drveta baš i nije slučaj, zbog raznih premaza i zaštitnih sredstava), vodeći proizvođači, (i najveći među njima u Evropi, Grupacija profine) u potpunosti su prešli na ekološki bezopasne Ca-Zn stabilizatore, a mogućnosti dizajniranja i oblikovanja u odgovarajućem stilu zapravo su neograničene.

Naravno da ima i primjera neuspjelih sanacija, slučajeva kod kojih prozorske površine nisu adekvatno podijeljene, a profili su pogrešno dimenzionirani. Međutim, ono što se često (namjerno?) zaboravlja je da se takvi primjeri ne odnose samo na PVC, nego i na drvene prozore u podjednakoj mjeri. To je, nažalost, često posljedica teških tržišnih uvjeta i konkurencije, ali još češće nesposobnosti uživljavanja, nesenzibilnosti i ponekad čak bezobzirnog

ignoriranja arhitekture i dizajna fasade. Ali, kako rekostmo, to se ne odnosi ni na jednu vrstu prozora pojedinačno i teško se bez zlonamjernosti mogu pripisati specifičnom materijalu. U svakom slučaju, presudni su nacrti s ljubavlju za detalje i brižan izbor materijala prema stanju tehnike.

ISPUNJAVA I NAJSTROŽE ODREDBE

Profili novih generacija tvrtki u sastavu Grupacije profine udovoljavaju svim uvjetima u većini slučajeva kad je sanacija starih zgrada u pitanju.

Građevno fizikalni zahtjevi, kao što su toplinska i zvučna izolacija, brtvljenje te mogućnost fine ventilacije, kod profila TROCAL, Kömmerling i KBE su neupitni i dodatno doprinose očuvanju objekta na kojem su ugrađeni, što je neobično važno kod građevina od kulturno povjesnog značaja. S estetskog aspekta pomaci su možda još revolucionarniji – cijelim nizom stilskih elemenata uz korištenje fleksibilnog modularnog sustava zaista je moguće ispuniti i najstrože odredbe pri saniranju ovakvog tipa objekata. Od 'bondruk' arhitekture, preko klasicizma i 'Jugendstila' do funkcionalnosti arhitekture 'Bauhaus', za sve ove slučajeve postoje lijepa i ekonomična rješenja koja ne narušavaju autentičnost izgleda i fasade objekta. U to spadaju i prozori s elegantnim prečkama i svim vrstama lukova, od polukružnih do blagih, izvedba vitkih vanjskih obilježja preklapa za ukrasna krila i okvire, sve to osigurava arhitektonski primjereno i zanatski perfektno saniranje.

SUDSKE ODLUKE

Uostalom, upravo na primjeru tvrtki TROCAL, Kömmerling i KBE pokazalo se da u posljednje vrijeme i institucije i osobe zadužene za očuvanje spomenika, kao ni suci, ne mogu ostati ravnodušni na prednosti optičkih i tehničkih svojstava PVC prozo-

Sustav profila TROCAL, uz obrtničko umijeće poduzeća za proizvodnju prozora, dali su izuzetno rješenje koje može poslužiti kao primjer uspjele estetike i usklađenosti sa stilom

ra, kao ni na njihove ekološke i ekonomske prednosti. U stručnoj literaturi ostao je zabilježen 'Slučaj prozora iz Offenbacha' iz 1992. godine, kad su osobe zadužene za zaštitu spomenika podigle tužbu protiv vlasnika kuće koji je stare prozore zamijenio prozorima od PVC-a. Međutim, nadležno ministarstvo u njemačkoj pokrajini Schleswig-Holstein odlučilo je u korist vlasnika, navodeći da novi prozori ni u kojem slučaju nisu narušili autentičnost povijesno vrijednog objekta, uz napomenu da, ukoliko su ispunjeni ostali uvjeti, nitko nema pravo diskriminirati cijelu jednu grupu proizvoda ili čak PVC materijal općenito na osnovu 'labavih' argumenata. Nešto kasnije i viši upravni sud u Münsteru donio je sličnu odluku u slučaju građevine-spomenika koji djelomično potječe iz XV. stoljeća. U kasnijim godinama ovakve odluke su se nastavile, da bi kulminirale u vjerojatno najpoznatijim slučajevima gdje su uključene članice profine-grupe, kao što su srednjovjekovni centar grada Goslara upisan u UNESCO-vu listu svjetske baštine, gdje je vlasnicima kuća dozvoljeno odlukom Upravnog suda graditi 64 PVC prozora s prečkama. Primjer je i kompleks Rodheim u Frankfurtu, u stilu 'Gründerzeit' (stil iz posljednje trećine XIX. stoljeća koji je imitirao prošle stilove) gdje je, iako je riječ o proglašenom spomeniku kulture, ugrađeno čak 695 prozora tvrtke TROCAL. Sustav profila TROCAL, uz obrtničko umijeće poduzeća za proizvodnju prozora, dali su izuzetno rješenje koje može poslužiti kao primjer uspjele estetike i usklađenosti sa stilom. **PRO**

! profine Croatia
Vukomerička bb
HR - 10410 Velika Gorica
tel: 385 1 6253 100
fax: 385 1 6253 101
profine@profine-croatia.hr

